

Zbornik

5 let rasti

Zbornik

5 let rasti

Zbornik

5 let rasti

Urednice

Karmen Romih
Senka Čučuk
Elvisa Čatak
Anita Ključanin
Mateja Pelcar
Sonja Hüll

Jezikovni pregled

Katarina Kejžar

Izdala in založila

Comett domovi d.o.o., podružnica dom Viharnik

Oblikovanje

Rosje - oblikovanje, Mateja Zagoršek s.p.

Naklada

300 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

364-54-053.9(497.4Kranjska Gora)(091)

COMETT domovi (Ljubljana). Podružnica dom Viharnik (Kranjska Gora)

[Pet]

5 let rasti : zbornik / [urednice Karmen Romih ... et al.]. - Kranjska Gora : Comett domovi, podružnica dom Viharnik, 2017

1. Romih, Karmen
289639680

Kazalo

Karmen Romih, direktorica doma Viharnik	4	Kuhinja	33
Matjaž Čampa, lastnik doma Viharnik	5	Objektna higiena in pralnica	34
Janez Hrovat, župan Občine Kranjska Gora	6	Dodatne storitve	34
Kronologija 2004 - 2012	7	Duhovna oskrba	34
Poimenovanje doma	10	Pridobitev zunanjega fitnesa	35
Otvoritev doma, 23. marec 2012	11	Sejem treh dežel	36
Poimenovanje gospodinjskih skupnosti	13	Skozi objektiv preteklosti	39
Prva stanovalka doma in prikaz števila stanovalcev po posameznih letih	14	Sto let gospe Marije Stopar in gospe Marije Benet	40
Statistični podatki o stanovalcih doma	15	Vključevanje v dogajanje v ožji in širši okolici	41
Organizacijska predstavitev in kadrovska struktura	22	Garklc	43
Uprava	23	LinkedAge	44
Socialna služba	23	3Fit: Čili in zdravi starosti naproti	45
Prostovoljstvo	24	Zasaditev dreves	46
Alzheimer café	25	Ragor: Razvojna agencija Zgornje Gorenjske	47
Medgeneracijsko sodelovanje	26	Družini prijazno podjetje	48
Zdravstvena nega in oskrba	27	Strokovne ekskurzije in druženje zaposlenih	49
Paliativna oskrba	28	Skrb za otroke zaposlenih	49
Učna baza	28	Mag. Mateja Lopuh, dr. med., Splošna bolnišnica Jesenice	50
Zaposleni v zdravstveni negi in oskrbi	29	Sanela Pivač, mag. zdr. neg., spec. managementa, pred., prodekanja za izobraževanje na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin	41
Delovna terapija	30		
Joga smeha	31		
Fizioterapija	32		

Uvodne misli

Karmen Romih, direktorica doma Viharnik

Spoštovani!

Latinski pregovor »Nomen est omen« navaja, da ime pove vse in to potrjuje dom Viharnik. Za nami je pet let rasti in razvoja, ko smo uspešno premostili ovire in sledili svoji viziji. Danes smo dom, ki nudi kakovostno oskrbo in zdravstveno nego starejšim ljudem po konceptu gospodinjskih enot. Naše delovanje temelji na strokovnosti, visokih etičnih kriterijih, medgeneracijskem sodelovanju in vpetosti v lokalno okolje. Odlikuje nas domačnost, prijaznost in empatičnost. V naslednjih letih si bomo prizadevali ohranjati doseženo in nadgraditi svoje delovanje v širšem obsegu

skrbi za starejše ljudi. Nadgradnjo vidimo predvsem v zapolnitvi vrzeli, ki predstavljajo del aktualnih težav v naši družbi. Poleg strokovnosti je naše delovanje družbeno odgovorno. Starejšim ljudem lokalnega področja želimo nuditi celostno podporo ter jim tako omogočiti kakovostno življenje v starosti in dostojanstveno umiranje.

V imenu vodstva doma Viharnik se zahvaljujem vsem, ki so prispevali k našemu razvoju. Posebna zahvala pa je namenjena sodelavcem in stanovalcem, zaradi njih je dom Viharnik dom v pravem pomenu besede.

Uvodne misli

Matjaž Čampa, lastnik doma Viharnik

Pred petnajstimi leti je bila samo ideja, vizija, lahko rečemo tudi predrznost tedanjega direktorja Franje Kolenca, ki pa je že čez slabih pet let dobila konkretno obliko in vsebino v Rogaški Slatini s Pegazovim domom. To so bili časi idealizma in prepričanja v uspeh. Nismo se zmotili, rezultati in zadovoljstvo stanovalcev to potrjujejo.

Odločitev za Kranjsko Goro je bila bolj racionalna, plod izkušenj. Kljub temu smo se projekta lotili zavzeto, vedeli smo, kaj hočemo. Želeli smo, da tudi v tem okolju postanemo verodostojen partner lokalnemu okolju, stanovalcem in sodelavcem. Seveda so nas že pred otvoritvijo čakale številne ovire, premikati je bilo potrebno meje možnega, marsikdaj nam je na pomoč priskočila celotna občinska uprava.

Prihodnost Viharnika bo usmerjena v stabilnost poslovanja, boljši standard zaposlenih in razvijanje programov, s katerimi bomo omogočili višjo kvaliteto bivanja naših stanovalcev. Krepili bomo prepoznavnost, spremljali trende in iskali nove poslovne priložnosti. Ostati hočemo zanesljivo podjetje in zaupanja vredni posamezniki. Ob peti obletnici imamo za optimističen pogled res veliko razlogov.

»Dobri igralci ne naredijo vedno dobre ekipe, naredi jo dobra atmosfera in komunikacija. Ne sme biti igralca, ki bi se počutil odrinjenega ali se kujal na klopi, ker meni, da se mu dela krivica. Ključno je, da vsi sprejmejo trenerjeve odločitve, kar trenerji dosežejo

ravno z dobrim vzdušjem in motivacijo. Zato najboljši trenerji niso le dobri v svoji stroki, ampak vedo precej o psihologiji in imajo razvito intuicijo.

Vedeti morajo, kdo lahko s kom igra skupaj in kdo ne. Vsak mora pokazati svoj ego, rezultat pa prinaša podrejanje kolektivu.«

To je nekaj misli trenerja, ki je vodil najboljše svetovne nogometne ekipe. Prepričan sem, da se lahko potegnejo vzporednice tudi z Viharnikom. Odnos do sodelavcev, spoštovanje vsakega posameznika je za uspeh bistvenega pomena. Ključ uspeha je vedno bil in bo tudi v prihodnje v zaposlenih, njihovi kreativnosti, hkrati pa tudi v spoštovanju drugačnosti.

Vsem zaposlenim želim, da bi jim bil Viharnik res prijazno podjetje, kot seveda želim vodstvu Viharnika veliko prijetnih in odgovornih sodelavcev. In še nekaj naj nas vodi: Človek je uspešen, če zjutraj vstane in gre zvečer spat, vmes pa počne, kar želi početi. Želim, da nas volja početi to, kar nas veseli, še dolgo ne bo minila.

Uvodne misli

Janez Hrovat, župan Občine Kranjska Gora

Viharniku odlično pet ob peti obletnici!

Kako hitro je minilo pet let od otvoritve doma Viharnik, ki je v našo občino prinesel pravo olajšanje za starejše občane. Samo predstavljam si lahko, kako so o prijetni starosti v zavetju domačih gora in v bližini svojih najdražjih lahko sanjale generacije naših prednikov. In kako dobra je bila odločitev občinskega sveta in župana v prejšnjem mandatu, da k ideji, ki jo je v Kranjsko Goro prinesel zasebni investitor, pristopi z zemljiščem v okolici nekdanjega smetišča in naselja Čičare.

Tako je v letu 2012 odprl svoja vrata moderen in varovancem prijazen dom, ki je kmalu dobil sloves enega najlepših in najbolj urejenih domov starostnikov v Sloveniji.

Kako živ je moj spomin na prva srečanja z domom, oskrbovanci in osebjem, ki sem jih doživljal ob obiskih mojega prijatelja Mira Koširja, ki je bil tudi eden prvih nameščenih domačinov v njem. Kako drugačen je ta naš novi

dom za ostarele, se je videlo že ob vstopu, ko nisem mogel verjeti, da sem prišel v zdravstveno ustanovo in ne v hotel. Skrbno izdelani in urejeni prostori so navduševali prav toliko kot v naravo vpeta zunanost z vrtom, ki se zaključuje nekje na vznožju naših čudovitih velikanov Prisanka in Razorja in v strugi bele Pišnice.

Predvsem me je očarala utečenost, prijaznost in strokovnost osebja, ki ga prve mesece ni zmotila niti kakšna začetniška težavica. Resnično je le popolna predanost in strokovnost osebja, izredna lega doma samega in kvaliteta bivanja v njem pogoj, da si vedno več starostnikov, ne le iz naših krajev temveč tudi od drugod, želi preživljati jesen svojega življenja v Kranjski Gori.

Spoštovano osebje, drage stanovalke in stanovalci, čestitam vam in našemu Viharniku za res lepih in uspešnih prvih pet let.

Ob tej priliki naj vsem naštetim zaželim še vsaj petinpetdeset uspešnih let v naši Kranjski Gori.

Uvodne misli

Kronologija 2004 – 2012

24. 05. 2004: Občinski svet Občine Kranjska Gora sprejme sklep o pripravljenosti občine Kranjska Gora za sofinanciranje gradnje doma za starejše. V naslednjih dveh letih se je zvrstilo nekaj poskusov, da bi Kranjska Gora dobila dom starejših, vsi po vrsti so bili neuspešni.

2006: Priprave na nov razpis. Po uspešnem začetku Pegazovega doma v Rogaški Slatini smo se odločili, da začnemo s pripravami na razpis za koncesijo, ki je bil načrtovan v letu 2007. Po informaciji MDDSZ, da se občina Kranjska Gora zanima za sodelovanje pri gradnji doma za starejše, smo se z županom Žerjavom hitro dogovorili za prve korake. S sodelavci si je ogledal naš dom za starejše v Rogaški Slatini in se navdušil za naš model gospodinjskih skupin. Pred izdelavo idejne zasnove objekta smo si ogledali dve možni lokaciji in se odločili za to, na kateri sedaj stoji dom Viharnik.

10. 10. 2006: Podpis pisma o nameri. Pismo o nameri sta podpisala tedanji župan Jure Žerjav in tedanji direktor Comett domovi d.o.o., Franjo Kolenc. V njem so izraženi skupni cilji ter aktivnosti obeh partnerjev. Dokument je sicer formalne narave, kaže pa na veliko pripravljenost, da skupaj dosežemo cilj. Podpis smo združili s predstavitvijo projekta na novinarski konferenci in ogledom lokacije bodočega doma. Zaradi bližajočih se lokalnih volitev so se v nekaterih medijih pojavila namigovanja o županovi predvolilni potezi.

28. 03. 2007: Predstavitev projekta na občinskem svetu. Občinski svetniki so z zanimanjem, pa tudi z rahlo skepsjo prisluhnili predstavitvi koncepta doma, dinamike del in finančne konstrukcije.

12. 09. 2007: Občinski svet je pooblastil župana Žerjava za podpis pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice za gradnjo doma starejših. Do tega dne so bile izdelane in sprejete tudi spremembe ureditvenega načrta ŠPC Bezje, kjer je bil upoštevan tudi dom starejših. Za potrebe prijave na koncesijo je bila izdelana dopolnjena idejna zasnova objekta.

Družba Comett domovi d.o.o. se je jeseni 2007 prijavila na razpis MDDSZ za opravljanje storitev institucionalnega varstva, 14. 03. 2008 dobila pozitivno odločbo in 14. 10. 2008 podpisala pogodbo o koncesiji za lokacijo Kranjska Gora. S tem so bile tudi formalno odprte vse poti do pridobitve gradbenega dovoljenja, istočasno pa smo začeli izredno naporna pogajanja z bankami za pridobitev ugodnega kredita. Kljub temu, da nismo bili novinec na področju domskega varstva, da smo za Pegazov dom v Rogaški Slatini pravočasno plačevali kreditne obveznosti, da smo bankam predložili natančen in predvsem z dokazi podkrepjen investicijski program, da smo jim ponudili prvovrstna zavarovanja, smo tudi zaradi takratnih kaotičnih razmer na finančnem trgu le s težavo pravočasno prišli do potrebnih sredstev.

2009: Projektiranje. Takoj po pridobitvi koncesije smo oblikovali projektno ekipo pod vodstvom odgovornega projektanta Bogdana Dacarja in nadzornice gradnje Sabine Jereb. Vse je bilo podrejeno skupnemu cilju: narediti takšen projekt, da bo zgrajeni objekt v ponos kraju in da bo gradnja racionalna ter v mejah finančnih okvirjev.

Z veliko pomočjo občinske uprave smo uspeli uskladiti projekt z vsemi projektnimi pogoji in 01. 06. 2010 dobili gradbeno dovoljenje. Pozimi smo v kar največji meri racionalizirali projekte, pripravili podroben popis del, ki bi onemogočal nepredvidene stroške in pripravili razpis za izvajalce del. Glavni izvajalec, podjetje Kovinar gradnje d.o.o., je po napornih dogovorih pripravilo najugodnejšo ponudbo. Pogajanja so bila tako dolgotrajna, da smo pogodbo sklenili le nekaj dni pred položitvijo temeljnega kamna, ki je bila 10. 09. 2010.

Jesen 2010 - pomlad 2012: Gradnja objekta. Gradnja je potekala povsem v skladu s terminskim planom in v predvidenih finančnih okvirjih. Tako glavni kot vsi ostali izvajalci so korektno izvedli svoja dela, morebitne težave so reševali v sodelovanju s projektanti in nadzorom. Vsa dela so bila narejena v skladu z zakonodajo in smernicami, zato tudi ni bilo nikakršnih težav pri pridobivanju uporabnega dovoljenja.

09. 03. 2012: Dan odprtih vrat. Še pred uradnim zaključkom del smo na dnevu odprtih vrat številnim obiskovalcem, med katerimi so prevladovali domačini, predstavili prostore in koncept delovanja doma za starejše.

V času tik pred otvoritvijo smo velik del svojih aktivnosti posvetili reševanju problematike zagotavljanja financiranja zdravstvene nege za izvajalce, ki smo že imeli podpisano koncesijsko pogodbo in naj bi v letu 2012 začeli z dejavnostjo institucionalnega varstva. Na novinarsko vprašanje, kaj bo, če denarja ne bo, sem odgovoril, da bo pač dom zaprt, dokler težave s financiranjem ne bodo rešene, saj si ne moremo privoščiti, da bi bil to naš strošek. V dneh pred otvoritvijo doma in po otvoritvi smo se na rešitvi problema trudili vsi, oba ministra (mag. Vizjak za socialo in Gantar za zdravje) s svojimi strokovnimi službami, predvsem pa tedanji predsednik SSZS in sedanji minister za javno upravo, Boris Koprivnikar. Skupaj sva hodila na sestanke na MDDSZ, dajala intervjuje TV in radijskim postajam, vse s ciljem, da tudi na takšen način doseževa izpolnitev dogovora o financiranju zdravstvene nege.

23. 03. 2012: Otvoritev doma za starejše. Slavnostni govornik je bil tedanji minister za delo, družino in socialne zadeve, mag. Andrej Vizjak. »Kranjska Gora s širšo okolico dobiva zelo ustrezen institucionalni način oskrbe starejših, kar je v starajoči se družbi zelo pomembno. Zadovoljen sem, ker gre za eno večjih investicij, ki odpira tudi 65 novih delovnih mest, ter za objekt, ki se lepo vključuje v okolje,« je ob tej priložnosti dejal minister Vizjak, ki je v petek še enkrat zagotovil, da so sredstva za zdravstveno nego v domu zagotovljena. »Ocenjujem, da je bil dosednji način podeljevanja koncesij, še preden so bili zagotovljeni viri financiranja, neprimeren. Zato v prihodnje brez zelo jasnega zagotovila zdravstvene blagajne, da bo, ko bo dom zgrajen, prišel tudi finančni vir, ne bomo podelili nobene koncesije več,« je še poudaril minister. Kljub temu še tri mesece po otvoritvi nismo imeli zagotovljenih sredstev za pokrivanje zdravstvene nege, prisotnost zdravnika pa smo morali zagotoviti z lastnim angažmajem.

Kot je razvidno iz kronologije, je veliko aktivnosti potekalo po znanem reku »kri, znoj in solze«. Še veliko več pa je bilo lepih trenutkov, poštenih poslovnih in celo prijateljskih relacij, medsebojne pomoči, pa tudi kanca sreče. Vse skupaj se je na koncu združilo v pisano sestavljanke in omogočilo, da smo 02. 04. 2012 lahko pripravljene sprejeli prvo stanovalko.

Temeljni kamen

Poimenovanje doma

Prijetno alpsko okolje in želja po nadgraditvi arhitekturne in vsebinske zasnove gospodinjstkih skupnosti Pegazovega doma v Rogaški Slatini so lastnike doma Viharnik pripeljali v objem Kranjske Gore. Iz začetnega poigravanja z idejo se je kmalu pričela pisati druga zgodba o tem, kako lahko starostniki pestro in aktivno preživljajo svoje dni na jesen življenja.

Na okrogli mizi in predstavitvi doma za starejše v Kranjski Gori so lastniki doma krajane povabili k oblikovanju predlogov poimenovanja doma.

Janko Jakelj, sin ene izmed prvih stanovalk doma, je takole obrazložil svoj predlog: »Vsi poznamo drevesa viharne v naravi, katere občudujemo in spoštujemo kot simbole vztrajnosti preživetja. Zaradi njihove oblike in sposobnosti preživetja lahko najdemo stotero primerjav s stanovalci doma. Naravno okolje Kranjske Gore je lahko sinonim za kleno borbo preživetja. Sledi se izražajo v izsušenih in skrivenčenih oblikah viharne in starostnikov. Zato je moj predlog imena - dom Viharnik Kranjska Gora.«

*Temeljni kamen, september 2010.
Vir: arhiv doma.*

*Položitev temeljnega kamna.
Od leve proti desni: Žerjav J., Krašovec M., Kolenc F.
Vir: arhiv doma.*

Temeljni kamen

Otvoritev doma, 23. marec 2012

V vizijo smo zapisali, da bo dom Viharnik v slovenskem prostoru prepoznani po kakovostni oskrbi in zdravstveni negi, da bodo pri delovanju vedno upoštevani visoki etični kriteriji, delovanje pa bo usmerjeno v dobrobit stanovalcev in medgeneracijsko sodelovanje ter integracijo v lokalno okolje. Zato izvajamo programe in vsebine, ki bodo zadostili potrebam in interesom stanovalcev. Razvijamo sodobni koncept varstva starejših ljudi, ki temelji na spoznavanjih socialne psihologije in gerontologije ter sociološko zaokroženih manjših bivalnih enot. Osnovni cilj takega koncepta je višja kvaliteta življenja starejših ljudi v domu. Težimo k povezovanju in medsebojnemu sodelovanju z lokalno skupnostjo in optimalnemu

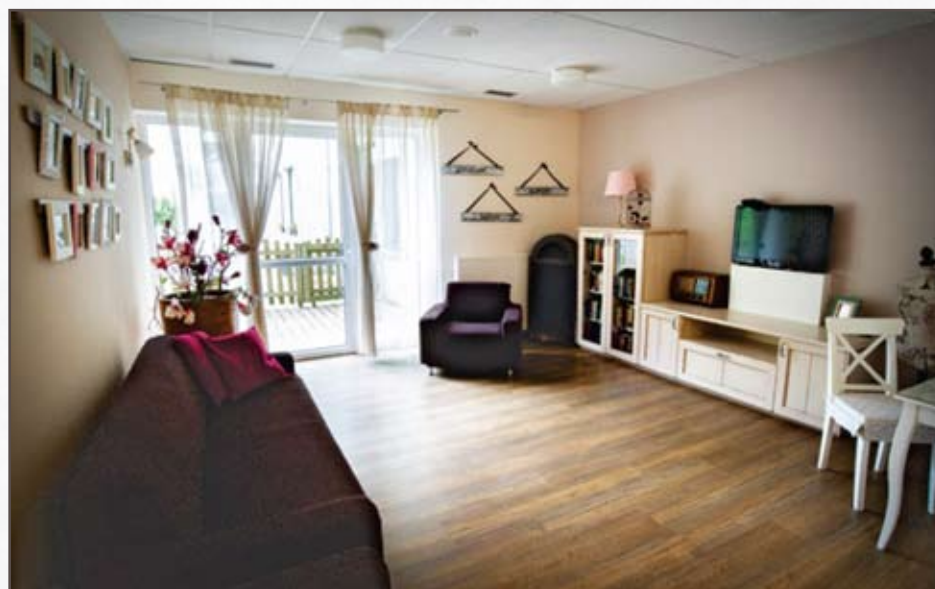
medgeneracijskemu sodelovanju na osnovi povezovanja z vrtci, šolami ter ostalimi generacijami. Ker so skupine majhne, se lahko v veliki meri upoštevajo navade in potrebe stanovalcev, posebna pozornost pa je namenjena medsebojnemu spoštovanju, prijaznosti in prijetnemu vzdušju.

Svečana otvoritev doma. Od leve proti desni: Žerjav J., župan Občine Kranjska Gora, Podlipnik V., direktorica doma, Vizjak A., minister za gospodarstvo RS, Zupančič J., predsednik Društva invalidov Kr. Gora, Kolenc F., prokurist družbe Comett domovi, Rebolj M., župan Občine Moravče. Vir: arhiv doma.

Gospodinjska skupnost. Vir: arhiv doma.

Dnevni prostor. Vir: arhiv doma.

Temeljni kamen

Poimenovanje gospodinjskih skupnosti

Gospodinjske skupnosti so prijaznejša oblika bivanja in oskrbe starejših ljudi, ki potrebujejo socialno oskrbo ter zdravstveno nego. Skupaj s stanovalci smo se odločili za poimenovanje naših osmih gospodinjskih skupnosti in sicer po naslovih literarnih del slovenskih pisateljev. Tavčarjeva povest *Cvetje v jeseni* in *Povest o dobrih ljudeh* Miška Kranjca sta nas asociirali na naši dve skupini stanovalcev z demenco v pritličju doma. Brez pomislekov smo se v en glas strinjali, da obe imeni nosita poseben pomen in poseben pečat. Nadstropje višje nas je na eni od vitalnih skupin prepričal prvi slovenski roman *Deseti brat*, ki ga je napisal Josip Jurčič. Po zgodovinskem romanu Frana S. Finžgarja *Pod svobodnim soncem* se je poimenovala sosednja vitalna skupina. Svojo odločitev so stanovalci obrazložili z dejstvi, da imajo v domu vsi svobodno izbiro o tem, kaj bodo jedli, kdaj se bodo prebujali in kaj bodo počeli. Slednji lahko rečemo, da je prvonastala skupina v domu, saj v njej prebivajo stanovalci, ki so med prvimi vseljenimi.

Negovalna skupina v prvem nadstropju nosi ime po literarnem delu *Severni sij*, ki ga je napisal Drago Jančar. Dom stoji v prijetnem alpskem okolju. Ko smo stanovalce negovalne skupine drugega nadstropja spraševali po imenovanju njihove skupnosti, so se enoglasno odločili za Tavčarjevo delo. Vitalni gospodinjski skupini v drugem nadstropju pa sta se poimenovali po znani knjigi, ki jo je spisal Prežihov Voranc. Ko se povzpemo v drugo nadstropje je torej na eni strani skupina *Med gorami*, na drugi pa ji družbo delajo *Samorastniki*. V mansardi si je skupina nadela ime po naslovu prvega slovenskega zvočnega celovečernega igranega filma *Na svoji zemlji*.

Popoldanska kavica na terasi skupine Povest o dobrih ljudeh in Cvetje v jeseni. Vir: arhiv doma.

Temeljni kamen

Prva stanovalka doma in prikaz števila stanovalcev po posameznih letih

Prva stanovalka doma Viharnik je bila domačinka, ga. Anica Hlebanja. Sprejeta je bila na dan 2. aprila 2012 na skupino Pod svobodnim soncem.

Ga. Hlebanja v pogovoru z domsko zdravnico Majo Robič. Vir: arhiv doma.

Statistika

Statistični podatki o stanovalcih doma

Postopno so se sobe doma polnile, do konca leta 2012 je tako v Viharniku bivalo že 87 stanovalcev. V naslednjem letu je število naraslo na 113, v letu 2015 je bil dom prvič poln. Prevladujejo ženske stanovalke, katere so zastopane s 60,5 %. Moških stanovalcev je 39,5 % (Tabela 1).

Tabela 1: Prikaz števila stanovalcev po posameznih letih glede na spol

Leto	2012	2013	2014	2015	2016
Moški	35	45	49	54	52
Ženske	52	68	80	80	82
Skupaj	87	113	129	134	134

V parku. Vir: arhiv doma.

Statistika

Statistični podatki o stanovalcih doma

Stanovalci so se v dom vseljevali počasi, kar lahko pripisujemo krajevni oddaljenosti ter pokritosti gorenjske regije z domovi za starejše. Najprej so bila zapolnjena mesta na skupinah stanovalcev z demenco ter na negovalnih skupinah. Slednje sovпада s povpraševanji za namestitve, ki so najbolj izražena prav za ti dve skupini.

Na sprehod. Vir: arhiv doma.

Zaradi zasedenosti vseh kapacitet doma se število sprejemov iz leta v leto manjša. V letu 2012 je bilo preko leta sprejetih 154 stanovalcev, leta 2013 142, leta 2016 pa le še 68 (Tabela 2). Številke gre pripisati zmanjšanju možnosti začasnih namestitev skozi leta na račun stalno sprejetih stanovalcev. Glede na število sprejemov v prvih štirih letih lahko trdimo, da smo dom vsakoletno napolnili v obsegu najmanj 100 %. Vse to je pomenilo dodatne obremenitve za vse osebe doma.

Tabela 2: Gibanje števila stanovalcev po posameznih letih

Leto	2012	2013	2014	2015	2016
število stanovalcev	87	113	129	134	134
število sprejemov	154	142	112	80	68
število premestitev v drug zavod	67	22	42	22	17
število odhodov domov		/		17	20
umrli v letu	20	42	32	36	33
Skupaj	87	/	74	75	69

Statistika

Tabela 3: Prikaz števila stanovalcev iz posameznih občin

Občina	2012	2013	2014	2015	2016
Kranjska Gora	24 (27,6 %)	30 (26,5 %)	28 (21,7 %)	30 (22 %)	36 (26,1 %)
Jesenice	14 (16 %)	17 (15 %)	25 (19,4 %)	24 (17,6 %)	25 (18,1 %)
Ljubljana	13 (14,9 %)	17 (15 %)	19 (14,7 %)	17 (12,5 %)	17 (12,3 %)
Kranj	9 (10,3 %)	17 (15 %)	15 (11,6 %)	15 (11%)	11 (8 %)
Radovljica	6 (6,9 %)	6 (5,3 %)	10 (7,7 %)	12 (8,8 %)	14 (10,1 %)
Bled	4	5	10 (7,7 %)	8	11
Tržič	3	3	4	8	7
Gorje	2	/	1	1	/
Škofja Loka	2	3	2	2	1
Medvode	2	2	1	2	1
Cerklje na Gorenjskem	1	2	2	2	2
Žiri	1	/	/	/	2
Žirovnica	1	1	3	3	2
Domžale	1	2	3	1	1
Grosuplje	1	/	/	/	/
Ivančna Gorica	1	1	1	1	1
Nova Gorica	1	/	/	/	/
Trzin	1	/	/	/	/
Bohinj	/	2	2	2	2
Naklo	/	3	/	2	1
Preddvor	/	1	2	2	1
Zagorje ob Savi	/	1	/	/	/
Šenčur	/	/	1	1	/
Železniki	/	/	/	2	1
Maribor	/	/	/	1	/
Kobarid	/	/	/	/	1
Ig	/	/	/	/	1
št. stanovalcev (100 %)	87	113	129	136	138

V letu 2012 so stanovanjci prihajali iz 18 občin, v letih 2013 in 2014 iz 17 občin, v letih 2015 in 2016 pa že iz 20 občin. Največ stanovalcev je prihajalo iz Občine Kranjska Gora, sledi Občina Jesenice ter Mestna občina Ljubljana (Tabela 3). Skupno so v petih letih v domu Viharnik bivali stanovanjci iz 27 občin. Večina stanovalcev želi biti nameščena v kraju, iz katerega prihajajo, zato se velikokrat premestijo v dom, ki je v bližini njihovega domačega kraja. Marsikateremu svojcu stanovalca v domu Viharnik pa je bil dom zaradi oddaljenosti finančna in časovna obremenitev.

Vsa leta je največ stanovalcev v starosti med 80 in 89 let. Z leti narašča tudi število stanovalcev, mlajših od 65 let. Ti so večinoma moškega spola (Tabela 4).

Tabela 4: Starostna struktura prebivalcev po posameznih letih

Leto	2012		2013		2014		2015		2016	
	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
do 65 let	0	2	0	3	0	5	4	12	1	12
med 65 in 69 let	3	9	5	8	7	8	2	3	7	5
med 70 in 79 let	6	5	10	10	10	12	10	13	10	13
med 80 in 89 let	29	13	36	18	41	16	43	21	40	18
nad 90 let	14	6	17	6	22	8	22	6	24	6
Skupaj	52	35	68	45	80	49	81	55	84	54

Skozi objektiv preteklosti. Vir: arhiv doma.

Organizacija

Organizacijska predstavitev in kadrovska struktura

S prerezom traku ob otvoritvi doma je prišel trenutek tudi za vse tiste, ki so s svojim delom doprinesli k temu, da dom uresničuje načrtano vizijo. Za vse, ki s svojim znanjem, veščinami, pristopom in predvsem željo dom polnijo s toplino in srčnostjo. Zaposleni doma so eden njegovih temeljev. Ves čar dela pa se prav gotovo skriva v dejstvu, da s svojo vlogo in nalogo rastejo iz dneva v dan. Postajajo modrejši, zrelejši, izkušeni je vedno več. Skozi stik s stanovalci nehote in nevede postajajo del njihove zgodbe in njihovega vsakdana in obratno.

Zahtevno funkcijo vodenja doma je ob otvoritvi prevzela Varja Podlipnik. Domačinka, sicer Jeseničanka po rodu, je zaorala ledino institucionalnega varstva v Zgornjesavski dolini. Tedanji župan Občine Kranjska Gora, Jure Žerjav, je v prvem biltenu Viharnikovih niti časa med drugim opisal tudi pot od ideje do postavitve temeljnega kamna doma:

»Želja, da bi imeli v Kranjski Gori svoj dom za ostarele in starejšim na stara leta ne bi bilo treba zapustiti domačih krajev, je stara skoraj toliko kot občina Kranjska Gora. Le ta je nastala pred slabimi dvajsetimi leti z razdelitvijo nekdanje občine Jesenice. Prvi poizkusi, da bi država zgradila dom, so seveda zaradi kroničnega pomanjkanja denarja propadli. Prav tako pa so bili neuspešni dogovori s potencialnimi zasebnimi vlagatelji, ki naj bi gradili dom s pridobljeno koncesijo. Kakih pet ali šest jih je bilo. A vsi ti pogovori in dogovori niso bili zamen. Z našimi željami je bila preko medijev seznanjena širša javnost, že takrat pa je občinski svet sprejel sklepe, ki bi potencialnemu investitorju olajšali gradnjo doma. Tako se je začela zgodba z zakoncema Čampa in podjetjem Comett domovi d.o.o.«

Dom z okolico. Vir: arhiv doma.

Organizacija

Uprava

Avgusta 2013 funkcijo direktorice prevzame Karmen Romih, magistrica zdravstvene nege. Vodja zdravstvene nege in oskrbe je Anita Ključanin. Na dan 1. 3. 2017 so v upravnem delu zaposleni: Senka Čučuk v tajništvu, Marija Sovič in Mateja Pelcar (po odhodu Jane Pezić) v računovodstvu, na recepciji Jernej Košir in Zdenka Dudič, v službi vzdrževanja pa Damjan Oman (po odhodu Saša Marna).

Socialna služba

Socialna delavka je običajno prva, ki vsem zainteresiranim poda osnovne informacije o delovanju doma in nastanitvi. Osnovna naloga socialne službe v domu je vezana na pripravo prosilca in njihovih svojcev na domsko oskrbo, prihod v dom ter bivanje v njem.

Vizija socialne službe je naravnana na uporabnika in njegove potrebe, usmerjena predvsem k spoštovanju človekovega dostojanstva ter k spoštovanju osebnosti in zasebnosti stanovalcev. Cilj službe je, da stanovalcem pomaga pri dvigu kvalitete življenja, jim zagotavlja razvoj in ohranjanje samostojnosti, jih spodbuja k aktivnemu preživljanju prostega časa in spoštuje ter upošteva stanovalčev način življenja, njegove želje in interese. Vse to je mogoče doseči le s sodelovanjem vseh služb doma ter z učinkovitim timskim delom. Od samega začetka je delo socialne delavke doma Viharnik uspešno opravljala Polona Moškon, v novembru 2016 pa jo je nasledila Sonja Hüll.

Organizacija

Prostovoljstvo

V domu smo v letu 2012 vzpostavili mrežo prostovoljstva, ki v veliki meri prispeva k večji kvaliteti bivanja stanovalcev. Prostovoljno delo poteka s prostovoljkami iz Občine Kranjska Gora. Prostovoljke se vključujejo v obliki individualnega in skupinskega dela, v obliki individualnih pogovorov, družabništva, sprehodov, v pevskem zboru ali raznih pogovornih skupinah. Prostovoljno delo prinaša korist vsem vključenim in odseva zdravo medgeneracijsko sodelovanje. Število prostovoljk v preteklih petih letih je razvidno iz spodnje tabele. (Tabela 5).

Tabela 5: Število prostovoljk po posameznih letih

Leto	2012	2013	2014	2015	2016
aktivne prostovoljke	9	7	7	8	7

*Prostovoljka in stanovalka.
Vir: arhiv doma.*

Organizacija

Alzheimer café

Pod okriljem Slovenskega združenja za pomoč pri demenci - Spominčica od leta 2014 tudi v Viharniku organiziramo srečanja imenovana Alzheimer café. Ob skrbi za osebo z demenco so svojci izpostavljeni hudim težavam, tako fizičnim, čustvenim, finančnim obremenitvam in tako pogosto izgorevajo ob skrbi za osebo z demenco. Če imajo svojci dovolj informacij in priporočil, kako se spopasti z boleznijo, lahko boljše poskrbijo za osebo z demenco in obenem zase. Samo dobro pripravljene svojci lahko zdržijo bremena in težave, ki jih spremljajo skozi dolga leta življenja ob osebi z demenco. Na srečanjih v Viharniku gostimo predavatelje, ki imajo izkušnje s področja dela z osebami, ki imajo demenco. Udeleženci si tako v neformalnem in sproščenem vzdušju izmenjajo izkušnje in pridobijo nove in potrebne informacije o raznih težavah v različnih fazah bolezni.

Na prvem srečanju Alzheimer café smo gostili predsednico društva Spominčica, gospo Štefanijo Zlobec, ki je predstavila komunikacijo s stanovalci z demenco. Na drugem srečanju je socialna delavka, gospa Jana Dragar iz Psihiatrične klinike v Ljubljani spregovorila o odnosu zaposlenih in svojcev do obolelih z demenco ter predstavila delček svojih bogatih izkušenj. Ob koncu leta 2016 smo se dotaknili tudi teme Prehrana starostnika, o čemer nam je predavala prehranska svetovalka, gospa Sonja Čeferin Tomaš.

Življenje z demenco je težka preizkušnja za vse - za tistega, ki zbolí in za tiste, ki so v stiku z njim: za svojce, prijatelje, znance in strokovnjake. Vsak človek potrebuje nekoga, ki mu lahko zaupa svojo stisko in svoje strahove. Tudi zato bodo srečanja Alzheimer café v našem domu potekala tudi v prihodnje.

Organizacija

Medgeneracijsko sodelovanje

Učenci OŠ Josipa Vandota z učitelji, ki so njihovi mentorji, prihajajo v dom Viharnik že od njegove ustanovitve. Stanovalcem doma se predstavljajo z različnimi nastopi - pevsкими, plesnimi, dramskimi itd. Včasih so to najmlajši učenci, ki s svojo otroškostjo in iskrenostjo ponavadi najbolj razvedrijo starejše ljudi, včasih pa so to starejši učenci, do katerih so gledalci in poslušalci v domu bolj kritični. S tovrstnim sodelovanjem želimo povezovati dve generaciji ljudi - mlajšo in starejšo. Učenci se ob tovrstnem sodelovanju učijo vrednot,

za katere pogosto poudarjamo, da so se v sodobnem času nekam skrile: strpnosti, spoštovanja, spoštljivosti, iskrenosti. Poleg tega se urijo v nastopanju pred občinstvom, v razločnem in glasnem govorjenju.

Kaj pa starejši? Oni na ta način ohranjajo stik z mladino, obujajo spomine, se razvedrijo, kritično ocenjujejo. Tovrstnemu sodelovanju smo dodali še posebna srečanja, ki smo jih poimenovali MOST BESED. Med starostjo in mladostjo želimo namreč simbolno »zgraditi most« na druženjih, kjer imajo glavno besedo besede. Besede so namreč tiste povezovalke, s katerimi stopimo v odnos s človekom, z besedami se zapletemo v pogovor, besede nam polepšajo dan, z besedami lahko koga prijetno presenetimo, besede imajo neverjetno moč. Besede na teh srečanjih pa so še toliko bolj pomembne in lepe, saj so iskrene. Prihajajo iz ust starejših, ki so modri in izkušeni ljudje, in se nimajo česa bati, in iz mladih ust, ki so (še) neobremenjeni z dogajanjem v družbi, s pohlepom in podobnimi nečednostmi. Povezujemo se torej preko prebiranja zgodb, pesmi, med pogovorom, izmenjavo pisem itd. Ta srečanja so dve leti potekala pod vodstvom Katarine Kejžar, prof., mag. gov. z OŠ J. Vandota Kranjska Gora in so bila tematsko obarvana.

Most besed. Vir: arhiv doma.

Organizacija

Zdravstvena nega in oskrba

Delo zdravstvene nege in oskrbe je organizirano štiriindvajset ur na dan, vse dni v letu. Prilagojeno je starejšim osebam, njihovim potrebam in zdravstvenemu stanju. Nekateri stanovalci so samostojni, drugi pa so lahko zaradi fizičnih ali psihičnih sprememb delno ali v celoti odvisni od drugih.

V domu za zdravstveno nego in oskrbo skrbi negovalni tim. Za spremljanje zdravstvenega stanja naših stanovalcev je, poleg zdravstveno-negovalnega osebja, do leta 2016 skrbela zdravnica Dunja Kotnik, dr. med. spec. druž. med. Od sredine leta 2016 je dom dobil novo zdravnico Majo Robič, dr. med. spec. druž. med. V domu zdravnica Maja Robič opravlja ambulantno dejavnost trikrat tedensko. Izven delovnega časa se po potrebi posvetujemo s službo splošne nujne medicinske pomoči Zdravstvene postaje Kranjska Gora in Zdravstvenega doma Jesenice. Ambulanta v domu je sodobno opremljena in nudi možnost kakovostne in celostne zdravstvene obravnave.

Dvakrat mesečno, oz. po potrebi je v domu prisotna tudi Melita Silvester dr. med., zdravnica, specialistka psihiatrije.

Kar nekaj izboljšav je bilo izvedenih na področju zdravstvene nege. Tabletnica, kot ločeni prostor za pripravo zdravil, omogoča nemoteno pripravo zdravil za stanovalce. Od septembra 2016 v sodelovanju s kliničnim farmacevtom Gorenjskih lekarn izvajamo farmakoterapijske preglede, s pomočjo katerih določimo ustrezne terapije zdravil stanovalcem.

Organizacija

Paliativna oskrba

Zavedamo se, da je zaključek življenja najbolj intimna izkušnja posameznika in neizbežna izkušnja. Zato smo v letu 2014 načrtno pristopili tudi k uvedbi paliativne oskrbe. Sodelujemo z zdravnico Matejo Lapuh, vodjo centra za interdisciplinarno zdravljenje bolečine in paliativne oskrbe.

Vse storitve v paliativni oskrbi izvaja in usklajuje koordiniran multidisciplinarni tim, v katerem sodelujejo: zdravnica za interdisciplinarno zdravljenje, domska zdravnica, socialna delavka in diplomirana medicinska sestra. Izvajajo se družinski sestanki, katerih člani so tudi svojci stanovalcev. Cilj uvedbe paliativne oskrbe v domu je izboljšanje kakovosti življenja neozdravljivo bolnih stanovalcev in ohranjanje dostojanstva stanovalcev. Z rednim ocenjevanjem zdravstvenega stanja in dobrim načrtom paliativne oskrbe dosežemo kakovostno zdravstveno obravnavo stanovalcev tudi v zadnjih dneh njihovega življenja.

Učna baza

Dom Viharnik je učna baza za študente Fakultete za zdravstvo Angele Boškin in za dijake Srednje šole Jesenice, program zdravstvena nega. V domu so bili na kliničnem usposabljanju tudi dijaki Srednje šole za gostinstvo in turizem Radovljica, študenti BC Naklo ter študenti Alma Mater Euroapaea - ECM, smer Socialna gerontologija.

V domu izvajamo pripravništvo za poklic bolničar - negovalec.

Organizacija

Zaposleni v zdravstveni negi in oskrbi

V samem začetku je zdravstveno nego in oskrbo v domu vodila Darja Noč, viš. med. ses., z avgustom 2012 pa Karmen Romih, mag. zdr. neg. Danes zdravstveno nego in oskrbo vodi Anita Ključanin, dipl. m.s., ki je na tem delovnem mestu od junija 2015.

Zdravstveno in socialno oskrbo stanovalcem nudijo: diplomirani medicinski sestri, tehniki zdravstvene nege, bolničarji negovalci, gospodinje oskrbovalke, fizioterapevtka in dve delovni terapevtki. Zaposleni nudijo ustrezno pomoč stanovalcem glede na njihove življenjske potrebe in želje ter v skladu s strokovnimi smernicami izvajanja zdravstvene nege in oskrbe.

Na dan 1. 3. 2017 za stanovalce skrbijo:

Na skupini Povest o dobrih ljudeh in Cvetje v jeseni (dve skupini stanovalcev z demenco): Helena Pangerc, Daniela Vojniković, Polonca Osvald, Jernej Štular, Alma Sejdović, Anuša Jan, Katarina Krstić, Amir Kumalić in Edita Mušić.

Na skupini Severni sij in Med Gorami (dve negovalni skupini): Peter Kopavnik, Nik Kovačec, Špela Lovše, Klara Paradiž, Veronika Škabar, Karin Zobovič, Barbara Brudar, Tadej Zupanc Korenčič, Jasmin Ekić, Medina Midžan, Samir Subašić in Maja Podbevšek.

Na skupinah Deseti brat, Samorastniki, Na svoji zemlji in Pod svobodnim soncem (štiri vitalne skupine): Nina Frank, Mojca Jakopič, Špela Pavlovič, Maja Lovše, Zdenka Rašič, Tamara Volčanšek, Sanda Bešić, Alenka Malovrh, Ivana Babić in Jerca Sedžek.

Tehniki zdravstvene nege: Olivera Belić, Mark Djedović, Janc Nuša, Irena Krničar, Mirjana Karakaš, Vid Novak, Sedina Nuhanović, Tjaša Pečar, Nina Volc, Kristina Volontar in Metka Robič. Metka Robič in Kristina Volontar se vključujeta v ambulantno dejavnost.

Diplomirani medicinski sestri: Maja Pozvek, Anita Ključanin.

Organizacija

Delovna terapija

Številu stanovalcev in smernicam z začetka delovanja doma zadošča ena delovna terapevtka. Sašo Šuvak nadomesti Elvira Čatak. Kasneje se ji pridruži Simona Pirnat, ob njenem odhodu pa Maša Putrih. Zaradi nadomeščanja sodelavke na porodniški pa smo na delovno mesto delovnega terapevta s 1. 3. 2017 zaposlili tudi Benjaminu Bešiča.

Delovna terapija je zdravstvena stroka, ki posamezniku omogoča, da kljub omejitvam, tako fizičnim kot duševnim, lahko samostojno opravlja zanj pomembne naloge in uresničuje vloge v vsakdanjem življenju. Cilj delovne terapije v domu je obravnava čim večjega števila stanovalcev z različnimi terapevtsko vodenimi aktivnostmi na nivoju skupinskega in individualnega dela. Delovni terapevt in stanovalec skupaj poiščeta aktivnosti, ki bi posamezniku omogočile najvišjo raven samostojnosti in mu zagotovile višjo kakovost življenja, kar pomembno vpliva na človekovo dostojanstvo in ga motivira za aktivno preživljanje življenja v domu.

Aktivnosti, ki jih izvajamo in z njimi vplivamo na večanje stanovalčeve samostojnosti na področju skrbi za sebe, dela in produktivnosti ter izrabe prostega časa, so:

- ohranjanje in učenje dnevni aktivnosti (osebna higiena, oblačenje, slačenje, hranjenje, funkcionalna mobilnost),
- aplikacija terapevtskih pripomočkov in adaptacija okolja,
- gibalne aktivnosti (terapevtska telovadba, aktivnosti za ohranjanje oz. povečanje gibljivosti sklepa, krepitev mišične moči),
- športne aktivnosti (kegljanje, pikado),
- aktivnosti drobnih in terapevtskih tehnik (slikanje, risanje, šivanje, oblikovanje z različnimi materiali),
- individualna obravnava za izboljšanje sensorike, motorike in kognicije,
- aktivnosti za ohranjanje in izboljšanje kognitivnih sposobnosti,
- terapevtske aktivnosti z živalmi,
- gospodinjke aktivnosti (peka, zlaganje perila),
- aktivnosti za ohranjanje socialnih stikov (prireditve, nastopi, družabna srečanja, izleti, pikniki, tombola, petje v pevskem zboru, soustvarjanje domskega časopisa),
- medgeneracijsko druženje (obiski otrok iz vrtca, osnovnošolcev in srednješolcev),
- sodelovanje s svojci.

Prihod v dom je za stanovalca velika in zahtevna sprememba, saj si mora le-ta na novo organizirati dnevni ritem življenja. Delovni terapevt pomaga pri iskanju tistih aktivnosti, s katerimi stanovalec zaživi v novem okolju.

Organizacija

Joga smeha

Priljubljena aktivnost v domu je joga smeha, ki smo jo začeli izvajati v letu 2016. Joga smeha je edinstvena vadba, ki med seboj prepleta brezpogojni smeh, dihalne in gibalne vaje. Je edinstvena tehnika, ki omogoča smeh iz srca, in to brez vključevanja kognitivnega mišljenja. Raziskave so dokazale, da vadba smeha lahko

zelo učinkovito deluje kot dopolnilna terapija za ohranjanje zdravja in boljšega počutja. Prav to, dobro voljo in dobro počutje ter predvsem nasmeške na obrazih, si želimo ohranjati pri nas. Naše vodilo je: »Smej se in življenje bo lepše.«

Joga smeha. Vir: arhiv doma.

Organizacija

Fizioterapija

Fizioterapija je področje, ki se ukvarja z vzpostavljanjem, vzdrževanjem in krepitvijo zdravja in predstavlja pomemben del celostnega življenja naših stanovalcev. V letu otvoritve je fizioterapija pričela delovati pod taktirko fizioterapevta Dejana Perovića. V decembru 2012 z njegovim odhodom fizioterapijo prevzame Danica Mahnič. V letu 2013 so se optimizirali pogoji dela v prostoru fizioterapije kot tudi na skupinah. V parku doma pa smo s postavitvijo zunanjih fitnes naprav omogočili še kvalitetnejše možnosti

za gibanje. V letu 2014 smo k obstoječi ponudbi dodali kombinacijo magnetne terapije in kinezioterapije. Leto 2015 je prineslo utrjevanje treh glavnih programov dela na področju fizioterapije: preventivni in vzdrževalni program, fizioterapija akutnih in akutnih kroničnih stanj, rehabilitacija. Novost v tem letu je vodeno aktivno preživljanje prostega časa za zunanje uporabnike. V letu 2016 smo ponudbo popestrili z nakupom pripomočka, ki omogoča izvajanje terapij s svetlobo.

Fizioterapija. Vir: arhiv doma.

Organizacija

Kuhinja

Ob odprtju doma je bila kuhinja pod vodstvom Ane Zupan Balić. Po njenem odhodu se je v kuhinji vrstilo kar nekaj kadrovskih sprememb. Danes jo uspešno vodi Majda Rebernik. Pod njenim okriljem je 6 oseb, in sicer dva kuharja ter štirje pomočniki: Edvard Pristov, Bojana Štrukelj, Marija Benet, Vinka Garić, Dragica Kovačević in Klavdija Tomasin.

Kuhinja pripravlja obroke za stanovalce doma, zaposlene in zunanje obiskovalce. Priprava vseh glavnih obrokov poteka v centralni kuhinji. Z ogrevanimi transportnimi vozički se hrana za kosilo in večerjo dostavi na posamezne skupine, kjer se razdeli med stanovalce. Zajtrk po posameznih skupinah pripravijo gospodinje same. Vsaka skupina ima manjšo kuhinjo, kjer si stanovalci sami lahko pripravijo obrok hrane, skuhamo kavo

itd. Nekateri stanovalci se vključujejo tudi v pripravo mize in pospravljanje posode po obrokih, kar jim daje občutek koristnosti in domačnosti. Pri kreiranju jedilnikov se poleg splošnih strokovnih smernic prilagaja tudi željam stanovalcev in zaposlenih. Jedilnike sestavlja vodja kuhinje na podlagi mesečnih sestankov s stanovalci in s strokovnimi službami Viharnika (socialna delavka, vodja zdravstvene nege in oskrbe). Tako kadrovsko kot tehnično so zaposleni v kuhinji usposobljeni za pripravo vseh potrebnih diet in si prizadevajo, da naši stanovalci uživajo čim bolj zdrave obroke. Veliko poudarka je tudi na izvajanju in vodenju HACCAP sistema. Zaposleni v kuhinji pečejo tudi piškote, s katerimi obdarimo stanovalce in zaposlene ob rojstnih dnevih.

Organizacija

Objektna higiena in pralnica

Objektno higieno je v domu Viharnik, od začetka delovanja pa vse do marca 2013, izvajal zunanji izvajalec Prosen com d. o. o.. Z namenom zagotavljanja kakovostnega čiščenja, ki ga najbolje opravljajo izvajalci, ki se zavedajo svoje pomembnosti v delovanju doma in večje možnosti prilagajanja delovnega procesa izvajalcem in stanovalcem, smo oblikovali lasten vir objektne higiene. Začetno ga je organizacijsko in vsebinsko oblikovala glavna medicinska sestra v sodelovanju z Anico Hlebanja in zunanjim strokovnim sodelavcem.

Danes so na objektni higieni doma zaposlene štiri izvajalke: Elizabeta Legat, Nataša Smolej Mlinarič, Natalija Ravnik in Jelka Jakopin. Tako njih kot pralnico uspešno vodi Anica Hlebanja. V pralnici zaposleni Bernarda Oman in Nevenka Malenšek skrbita za pranje in likanje osebne in hišnega perila ter za manjša šiviljska dela.

Dodatne storitve

V domu tako stanovalcem kot tudi zunanjim obiskovalcem frizerske storitve nudi Elvira Potočnik. Enkrat tedensko pa imajo stanovalci možnost koristiti tudi storitve pedikure, izvaja jih Slavica Peterman.

Duhovna oskrba

S sofinanciranjem župnišča Kranjska Gora smo v kletnih prostorih opremili kapelo doma. Stanovalcem različnih veroizpovedi je tako v domu omogočena tudi duhovna oskrba.

Odmevnejši dogodki

Pridobitev zunanjega fitnesa

Ohranjanje fizične mobilnosti je za starejše generacije zelo pomembno. Z otvoritvijo zunanjega fitnesa v avgustu 2013 smo popestrili možnosti gibanja na prostem v okolici doma. Zunanje fitnes naprave Vitagym so prirejene za starejše uporabnike, za ljudi s posebnimi potrebami in po različnih poškodbah. Prilagojene so tudi za uporabnike na invalidskih vozičkih. Investitor petih fitnes naprav je bila Občina Kranjska Gora, ki namenja veliko skrb starejšim osebam v svojem okolju. Naprave so namenjene

tako stanovalcem doma Viharnik kot tudi zunanjim obiskovalcem, za katere se po potrebi in dogovoru izvajajo vodene vadbe pod vodstvom fizioterapevtke doma.

Vadba na prostem. Vir: arhiv doma.

Odmevnejši dogodki

Sejem treh dežel

Da bi obudili stara vaška jedra in z željo, da podoživimo delček življenja nekoč, v park Viharnika vsako leto postavimo stojnice. Na teh ste do sedaj imeli priliko pobrsniti za izdelki domače obrti, priča ste bili trenutku, ko so ročna dela dobila svojo končno obliko, skušali pa smo vam približati tudi utrip krajev oziroma dežel, ki smo jih gostili.

Na prvi sejem smo z Brnce pod Dobračem na avstrijski strani povabili gospo Mikl, ki je predstavila izdelke, pridelane na svoji kmetiji. Gospod Quaglia je italijansko trobojnico zastopal kot član kulturnega društva Rozajanski dum iz Rezije. Slovenske barve je predstavljalo Turistično društvo Rateče. Iz Idrije so se z nami prišle družiti članice Društva klekljaric idrijske čipke in Kanomeljska dekleta. S svojo pozitivno energijo, dobrosrčnostjo in hudomušnostjo so dopoldnevu dale pravo injekcijo adrenalina. Povezali pa smo se tudi lokalno: dve stojnici sta pripadali članom znamke Moje naravno iz doline in sicer so se nam pridružili Gaal int z naravnimi mili, Pletenine Mira, Rokodelnica Mojstrana in Marta Mertelj z glinenimi izdelki.

Drugi sejem smo bili zaradi vremenskih razmer primorani organizirati v avli doma. Vendar zato ni bilo nič manj pestro. Ponovno smo se družili ob glasbi in kulinaričnih dobrotah. Tako so svoj prostor zasedla dekleta Društva Gaja iz Rogaške Slatine. Društvo za ohranjanje slovenskih narodnih jedi in običajev je nastalo na pobudo skupine gospodinj, ki ohranjajo pripravo jedi in peciva po starih receptih. Spremljali so jih člani folklorne skupine Minerali, ravno tako iz Rogaške Slatine. Člani društva so amaterji, ki jih kljub različni starosti vežejo dobra volja in ljubezen do ljudskega plesa. Tudi tokrat smo imeli goste iz zamejstva. Z nami je bil ponovno gospod Sandro iz Rozajanskega duma iz Rezije. Z njim je prišla gospa Josephine, ki goji zelišča in iz njih izdeluje čaje, s seboj je imela tudi nekaj ročnih del. Iz Kanalske doline se nam je pridružil gospod Bartaloth iz Kulturnega središča Planika. Kulturno središče se osredotoča predvsem na mlade ter jih na najrazličnejše načine seznanja z življenjem širše slovenske skupnosti, jih glede na njihovo zainteresiranost vključuje v svojo pedagoško, raziskovalno in kulturno dejavnost ter jih spodbuja k aktivnemu delovanju v večjezikovni in večkulturni stvarnosti Kanalske doline. Gospod Rudi se je predstavil s številnimi publikacijami, nekaj teh pa je z veseljem

podaril tudi Viharniku oziroma stanovalcem doma. Tretji sejem pa smo obeležili na nekoliko drugačen način. Vrnili smo se v čas grofov in grofic, dvornih dam in vitezov. Dom in park smo za eno popoldne preoblekli v dvor in grajsko dvorišče. Obiskovalci so bili priča boju med vitezi, plesu grajskih spletičen, prav tako pa so imeli priložnost, da se preizkusijo v veščinah viteštva. Z Bleda je s posebno nalogo ta dan na obisk prišel viteški red Gašperja

Lambergerja. Slovesno in z vsemi častmi je v svoje vrste sprejel enega izmed prvih prebivalcev »gradu« Viharnik in tako smo bili priča inavguracije.

Tri leta zapored nam je, vsakič na poseben način, uspelo združiti kulinariko in kulturno dediščino, predvsem pa nam je v ponos, da smo se združili ljudje odprtih src z namenom, da se nekemu polepša vsakdan.

Vitezi v Viharniku.
Vir: arhiv doma.

Odmevnejši dogodki

Skozi objektiv preteklosti

Z namenom, da ponudimo stanovalcem kakovostno preživljanje prostega časa, organiziramo v domu namenske aktivnosti in raznolike dogodke.

Ker je fotografija edini jezik, ki ga razumejo po celem svetu, smo se odločili organizirati fotografiranje za naše stanovalce, ki se je zaključilo z razstavo fotografij. Dogodek smo poimenovali Skozi objektiv preteklosti, ker je fotograf ujel trenutek posameznega stanovalca s predmetom, ki je bil povezan z njegovim preteklim časom. Stanovalci so z navdušenjem stopili pred objektiv ter razbili vse stereotipe o tem, da lepoto izžarevajo le mladi obrazi. Ob pogledu na fotografije je moč začutiti globino pogleda in preteklost skozi gube na obrazu. Ugotovili smo, da si starejši ljudje želijo biti fotografirani in so si ob pogledu na fotografijo zelo všeč.

Zgoraj: gospod Anderle, spodaj: gospa Cuznar.
Vir: arhiv doma.

Odmevnejši dogodki

Sto let gospe Marije Stopar in gospe Marije Benet

8. decembra 2014 smo v domu prvič praznovali sto let. Praznovala jih je naša stanovalka, gospa Marija Stopar. Rojstnodnevne slovesnosti so se udeležili župan Občine Jesenice Tomaž Tom Mencinger in predsednik Sveta krajevne skupnosti Blejska Dobrava Anton Hribar ter podpredsednik Sveta Blejske Dobrave Božidar Pogačar.

100 let gospe Stopar.
Vir: arhiv doma.

26. avgusta 2016 pa je svoj 100. rojstni dan praznovala gospa Marija Benet. Slavnostnemu dogodku in voščilom sta se pridružila tudi župan občine Kranjska Gora Janez Hrovat in direktorica doma Karmen Romih. Voščila je gospa Marija prejela tudi od predstavnikov Krajevne skupnosti Rateče, Društva upokojencev ter predstavnikov Turističnega društva.

100 let gospe Benet.
Vir: arhiv doma.

Odmevnejši dogodki

Uključevanje v dogajanje v ožji in širši okolici

Mnogim stanovalcem veliko pomeni udejstvovanje na kulturnih prireditvah. Zato ni naključje, da velikokrat obiščemo gledališče Tone Čufar na Jesenicah in športno dvorano Vitranc v Kranjski Gori. Med drugim smo bili del komedije, koncerta ruskih pevcev ter prave dalmatinske glasbe. Veliko stanovalcev spremlja tudi športne dogodke. Na naše veselje je potekalo evropsko prvenstvo v košarki v naši bližini in uspeli smo si ga ogledati v živo iz prve vrste. Včasih pa zadostuje že, da odidemo na sprehod in kavo v bližnjo okolico in združimo koristno gibanje s prijetnim druženjem.

Prosti čas stanovalci izkoristijo tudi za vključevanje v delavnice ročnih spretnosti. S svojimi prsti ustvarjajo unikate, ki jih razstavljamo po celem domu. Posebna razstava je bila ob koncu leta 2014 v Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori. Tako smo na sproščen način in v prijateljskem vzdušju zaključili eno izmed poglavij v zgodbi našega ustvarjanja.

Svoje izdelke pa vsakič postavimo na ogled tudi pred božičnimi in velikonočnimi prazniki na domskem Bazarju.

Na izletu. Vir: arhiv doma.

Evropsko prvenstvo v košarki. Vir: arhiv doma.

Bazar, razstava, kava v Kranjski Gori. Vir: arhiv doma.

Projekti doma Viharnik

Garklc

Projekt Garklc je s slavnostno predajo iz rok Občine Kranjska Gora in Biotehniškega centra Naklo v roke domu Viharnik dobil svoj epilog. Zaposleni in stanovalci bodo sedaj morali vsako sezono sami zavihati rokave in dokazati, da so vrtničku kos.

Z znanjem, ki so ga osvojili na delavnicah preko zime, bodo ohranjali življenje rastlin, zasajenih v visoke grede. Z metodo "zelene"

delovne terapije se bo še naprej spodbujalo medgeneracijsko sodelovanje med stanovalci in dijaki BC Naklo ter učenci OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora. Svojo uporabno vrednost pa je projekt pridobil tudi skozi oblikovan priročnik za delovne terapevte, ki bo služil za uvajanje dvignjenih gred in hotelov za koristne organizme v delovno terapijo.

*Urejanje garklca.
Vir: arhiv doma.*

Projekti doma Viharnik

LinkedAge

LinkedAge je globalno komunikacijsko orodje, ki ponuja možnost izmenjave med stanovalci različnih domov po vsem svetu, kar je dodana vrednost v ponudbi domov. LinkedAge tako omogoča, da na primer starostnik iz Slovenije nekaj časa preživi v drugi državi pod enakimi pogoji oskrbe, kot jih je deležen doma. Socialno vključevanje starejših je koristno tudi za njihovo vitalnost, saj to pomeni podaljševanje obdobja vitalne starosti. Z LinkedAgeom lahko starostniki najdejo tudi plačljive nastanitve, a pod zelo ugodnimi pogoji. Komunikacijsko orodje LinkedAge, pri katerem gre v celoti za slovensko idejo, je med drugim podprlo tudi največje evropsko združenje domov za ostarele The European Association for Directors and Providers of Long-Term Care Services for the Elderly (E.D.E). LinkedAge s svojo

socialno infrastrukturo spodbuja predvsem razvoj turizma za seniorje. Prav mobilnost starejših ter promocija seniorskega turizma sta ena od prednostnih nalog Evropske unije na tem področju, zato je ideja LinkedAge še posebej privlačna, ker s svojo ponudbo starejšim ponuja kratkoročno bivanje v obliki počitniške izkušnje.

S članstvom v tej mreži je del zgodbe postal tudi dom Viharnik in v tem času že tudi nekaj naših stanovalcev. Iz Pegazovega doma sta pri nas gostovali Lah Sonja in Kitak Marija, iz Centra za starejše občane v Luciji smo gostili Kenda Heleno, naša stanovalka Štefka Bleiweis pa je obiskala dom starejših v Luciji.

Projekti doma Viharnik

3Fit: Čili in zdravi starosti naproti

Viharnik je bil kot partnerska organizacija vključen v projekt Čili in zdravi starosti naproti. Glavni cilj projekta je bila promocija zdravja med starejšimi prebivalci zgornje Gorenjske. Prebivalstvo se stara - na zgornjem Gorenjskem število starejših od 55 let, ki so ciljna skupina projekta, dosega že tretjino populacije. Ključni vzrok za nastanek kroničnih bolezni, ki zmanjšujejo število zdravih let življenja, kljub temu, da se življenjska doba podaljšuje, je nezdrav življenjski slog. Projekt je zajemal celostno reševanje te problematike, saj je v njem

razvit in izveden program ohranjanja zdravja starejših v obliki izobraževanj, vadb in delavnic, zagotovil uvedbo sprememb v življenjskem slogu starejših, tako umsko kot tudi telesno in duševno.

Vključevanje starejših v program je temeljilo na individualnem pristopu in je upoštevalo individualne potrebe in omejitve vsakega posameznika. Program ohranjanja zdravja se je izvajal na sedmih različnih lokacijah in s tem starejšim zagotovil lažji dostop.

Projekti doma Viharnik

Zasaditev dreves

Varstvo narave in biotske raznovrstnosti v Alpah je naloga, ki jo želi izpolniti petindvajset občin in regij iz sedmih alpskih držav v okviru »Omrežja občin - Povezanost v Alpah«, program dynAlp nature.

Občina Kranjska Gora je ustanovna članica Omrežja občin Povezanost v Alpah. V okviru omrežja je sodelovala že v več programih, tokrat skupaj z Občino Kamnik sodeluje v programu URBAN GREEN, ki ga sofinancira lihtenštajnski sklad PANCIVIS. Projekt predvideva zasaditev in s tem ohranitev ekološko dragocenih zelenih površin na mestnih območjih, s poudarkom na ohranjanju avtohtonih sadnih vrst in travniških nasadov kot pomemben element naravne krajine.

V projekt sta vključeni tudi obe lokalni osnovni šoli (OŠ 16. december Mojstrana in OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora) ter dom Viharnik. S sodelovanjem občanov, ki so za uspeh takšnega projekta ključnega pomena, nam je na obrobju doma uspelo zasaditi dvanajst nizko raslih jablan ter šestnajst grmovnic, ki bodo nekoč nudile prijetno zavetje v senci, s čudovitim pogledom na park doma in njegovo okolico.

Zasaditev dreves.
Vir: arhiv doma.

Projekti doma Viharnik

Ragor: Razvojna agencija Zgornje Gorenjske

Prav posebna izkušnja je bilo sodelovanje z Razvojno agencijo zgornje Gorenjske v projektu Mladi razveseljujemo starejše. V petih različnih delavnicah in na zaključnem izletu v Planinski muzej so se stkale posebne vezi, ki so za sabo pustile lepe spomine.

*Pekarna mišmaš.
Vir: arhiv doma.*

Projekti doma Viharnik

Družini prijazno podjetje

Certifikat družini prijazno podjetje (DPP) je edini tovrstni certifikat v Sloveniji. V sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ga podeljuje Ekvilib Inštitut, pooblaščen organizacija, ki skrbi za certificiranje. Pridobitev certifikata je svetovalno revizorski postopek, ki ima funkcijo ocenjevanja ter svetovanja delodajalcem, katera orodja uporabljati za boljše upravljanje s človeškimi viri v kontekstu usklajevanja poklicnega in družinskega življenja zaposlenih.

Certifikat zagotavlja pozitivne kratkoročne in dolgoročne učinke, ki se kažejo v povečanju motivacije zaposlenih, večji pripadnosti podjetju in storilnosti, večjem zadovoljstvu in ublažitvi stresa, zmanjšanju fluktuacije, bolniških odsotnosti, števila nezgod ipd.

Razlog za vključitev v projekt DPP je bil v tem, da smo nekatere ukrepe že izvajali in so bili za nas samoumevni, niso pa bili nikjer pisno opredeljeni. V projektu DPP se nam je pokazala možnost sistemskega pristopa v skrbi

za zaposlene, doseženo raven pa je možno kasneje in po potrebi nadgraditi. S skupnimi prizadevanji bomo implementirali ukrepe, ki bodo utrdili in izboljšali organizacijo obeh domov in delovno okolje ter omogočili še prijaznejše usklajevanje družinskih in službenih obveznosti. Ukrepi so s področij: politika informiranja in komuniciranja, večšine vodstva, delovni čas, razvoj kadrov, struktura plačila in nagrajevalni dosežki.

Na pobudo doma Viharnik smo tako v Viharniku kot tudi v Pegazovem domu v Rogaški Slatini načrtali trinajst ukrepov, ki jih bomo v naslednjih treh letih implementirali. Dne 6. 8. 2015 smo namreč pridobili osnovni certifikat Družini prijazno podjetje.

Operacijo Certifikat Družini prijazno podjetje delno sofinancira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada.

Zaposleni

Strokovne ekskurzije in druženje zaposlenih

Enkrat letno izvedemo tudi strokovno ekskurzijo za zaposlene. Obiskali in ogledali smo si Dom upokojencev v Izoli, v sklopu dvodnevne izleta pa tudi dom starejših občanov Mali Kartec na otoku Krk.

Vsako leto pa podružnici Comett domov (Viharnik in Pegazov dom) izmenično organizirata t.i. Comettove športne igre. Gre za športno obarvan dogodek in druženje med zaposlenimi obeh domov.

Skrb za otroke zaposlenih

Presenečenj pa so deležni tudi otroci naših zaposlenih. Na pobudo staršev smo tako organizirali že več zanimivih druženj. Otrokom so na Noč čarovnic čarale čisto prave čaravnice, vsako leto pa jih v decembru obiščeta tudi škrate, ki poskrbita, da se jim pridruži dedek Mraz s polnim košem daril.

Na ta način vodstvo želi poglobiti vezi z zaposlenimi in med njimi.

*Obisk pravljinih junakov.
Vir: arhiv doma.*

Drugi o nas

*Mag. Mateja Lopuh, dr. med.,
Splošna bolnišnica Jesenice:*

Redki domovi za starejše so tako učinkovito pristopili k vpeljavi načel paliativnega pristopa kot dom Viharnik. Tako izkustveno, kakor tudi podprto z literaturo je danes jasno, da paliativni pristop zvišuje kvaliteto življenja. Osebje v domu je prevzelo način

izvajanja tako po strokovni kakor tudi po človeški plati. Dom Viharnik je zgodaj postal del Gorenjske paliativne mreže in brez njihovega sodelovanja si naše mreže ne bi mogli zamisliti.

Drugi o nas

*Sanela Pivač, mag. zdr. neg., spec. managementa,
pred., prodekanja za izobraževanje na Fakulteti za
zdravstvo Angele Boškin*

Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin sodeluje z učno bazo - dom Viharnik Kranjska Gora v okviru kliničnega usposabljanja na študijskem programu prva stopnja Zdravstvena nega (VS). Klinično usposabljanje v domu Viharnik poteka v dopoldanskem času. Študenti skupaj z mentorji izvajajo intervencije zdravstvene nege, saj jim klinično usposabljanje predstavlja realno klinično okolje za oblikovanje vloge in razvoj kompetenc za poklic diplomirane medicinske sestre/ diplomiranega zdravstvenika. Prenos teorije v klinično okolje ter razvoj spretnosti in veščin s področja zdravstvene nege starostnika so zelo pomembne pridobitve za študente, saj se tako naučijo prepoznati posebnosti in značilnosti, ki so ključnega pomena za zagotavljanje kakovostne zdravstvene obravnave. V učni bazi imajo študenti možnost izvajanja različnih negovalnih intervencij

in diagnostično terapevtskih postopkov in posegov, saj stanovalci potrebujejo delno ali popolno pomoč pri izvajanju življenjskih aktivnosti. Poleg tega se študenti učijo komuniciranja in socialnih veščin preko zagotavljanja bližine in varnosti ter številnih aktivnosti, ki so organizirane v učni bazi. Prav tako se študenti vključujejo v aktivnosti ob mednarodnih in svetovnih dnevih zdravja.

*Klinično usposabljanje.
Vir: arhiv doma.*

»Kot ljubimo in občudujemo naravo ter spoštujemo njene neizprosne zakone, toliko bolj ljubimo in spoštujemo naše starše. Tegobe starosti na tehničari z izkušnjami in modrostjo starejših ljudi vedno prevesijo v korist hvaležnosti za vse storjeno v njihovih preteklih letih. Želimo jim omogočiti dostojen užitek starosti in najboljšo oskrbo v osrčju njihove življenjske poti.«

Janko Jakelj, predlagatelj imena dom Viharnik